YTTRANDE

2024-06-20

dnr 1.2.1-2024-781

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Ändringar i ersättningssystemet för skador på ren som har orsakats av björn
Ert dnr LI2024/00809

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament. Sametingets syfte är att förbättra de svenska samernas möjligheter som urfolk att bevara och utveckla sin kultur. En av Sametingets uppgifter är att ansvara för utbetalning av ersättning och bidrag avseende rovdjursskador på ren.

Bakgrund
Ersättning för skador på ren som har orsakats av björn lämnas av staten, genom Sametinget, om björn förekommer inom en samebys betesområde. Ersättningen fördelas mellan de ersättningsberättigade samebyarna i förhållande till betesområdenas areal. Sametinget har den 3 november 2020 begärt författningsändringar gällande ändring i viltskadeförordningen (LI2023/00517).

I promemoria LI2024/00809 föreslås en ändring vilken innebär en möjlighet för Sametinget att även kunna lämna ersättning till samebyar baserat på uppskattat antal björnar, eller på uppskattad täthet av björn, inom betesområdena. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 oktober 2024.

Synpunkter
Sametinget är positiv till förslaget vilket innebär att Sametinget kommer kunna fördela delar av björnersättningen till samebyar där förekomsten av björn är särskilt stor. Detta ger en mer rättvis fördelning av björnersättningen då den inte enbart baseras på samebyarnas areal. Nuvarande ersättningssystem missgynnar samebyar med små arealer men hög björnförekomst. Ersättningssystemet måste fortsatt baseras på samebyarnas areal men med uppskattat antal björnar eller uppskattad täthet av björn som möjligt tillägg. Det finns exempelvis samebyar där inventeringsresultaten visar på få individer men samtidigt har samebyarna många skyddsjaktärenden gällande björn vilket visar att inventeringsresultaten ensamma inte är rättvisande för skadebilden.

Arbete med att ändra Sametingets föreskrift (STFS 2007:9) om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar har påbörjats. På uppdrag av Sametinget tas ett nytt förslag på ersättningssystem för björn fram av Viltskadecenter. Arbetet görs tillsammans med Sametinget för att kunna hitta en lämplig avgränsning (i enlighet med promemorians

Čujuhus/adress
Sámediggi/Sametinget
Box 90
981 22 GIRON/KIRUNA

Telefovdna/telefon
0980 - 780 30 (växel)
e-post: kansli@sametinget.se

Guossuhančujuhus/besöksadress
Adolf Hedinsvägen 58
www.sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

förslag) avseende när förekomsten av björn ska anses vara *särskilt stor*. Förhoppningen är att förslaget om tillämpning baseras på ett kvalitetssäkrat underlag i form av skattningar utifrån björnspill och DNA-teknik. Uppdraget förväntas redovisas under sensommaren 2024 med möjlighet att kunna tillämpa en ny ersättningsform under innevarande år.

En viktig del i framtagandet av ett nytt ersättningssystem för björn är att den nya ersättningsmodellen uppfyller de krav och förväntningar som tidigare lyfts i olika sammanhang och att det förankras hos samebyarna och övriga aktörer.

Sametinget anser vidare att ersättning även ska lämnas för skador som havsörn orsakar på renar och att ändringarna i viltskadeförordningen därför ska omfatta *björn, kungsörn och havsörn* i alla delar.

I Sametingets yttrande har avdelningschef Ingela Nilsson beslutat efter föredragning av näringshandläggare Stefan Forsmark och jurist Nadja Åstot.

Čujuhus/adress
Sámediggi/Sametinget
Box 90
981 22 GIRON/KIRUNA

Telefovdna/telefon
0980 - 780 30 (växel)
e-post: kansli@sametinget.se

Guossuhančujuhus/besöksadress
Adolf Hedinsvägen 58
www.sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573